

SADRŽAJ:

Uvod.....	3
Sposobnost reprezentacije, početak mišljenja.....	4
Kako deca misle, osnovna teorijska gledišta.....	4
Karakteristike dečjeg mišljenja.....	6
Konkretno i formalne operacije.....	8
Shvatanje uzročnosti.....	10
Zaključak.....	12
Literatura.....	13

UVOD:

Saznajni (kognitivni) razvoj počinje rođenjem. Najraniji oblici saznanja sastoje se u opažajno-praktičnoj delatnosti. Mišljenje počinje da se razvija kasnije, u toku druge godine života. Ono je dakle, samo jedan vid sazajne aktivnosti, onaj koji je najrazvijeniji i najsloženiji.

Saznajni razvoj, po Pijaže, odvija se kroz tri osnovna stadijuma:

1. senzomotorna inteligencija (0-24 meseca), koja ima šest razvojnih faza,
2. priprema i organizacija konkretnih operacija, sa dve faze:
  - a) preoperacioni period (2-7 godina)
  - b) konkretne operacije (7-11 godina)
3. formalne operacije (11-15 godina)

Navedene uzraste treba samo uslovno shvatiti jer su individualne varijacije u tom pogledu velike. Za Pijažea je bitan nepromenljivi redosled stadijuma, a ne njihove uzrasne granice. Takođe, treba napomenuti da je 15 godina period konačnog konstituisanja formalnih operacija, a ne njihov kraj.

U kom se stadijumu, i na koji način, pojavljuje mišljenje kao sazajna aktivnost? Prema Pijaže, kraj senzomotornog perioda označava početak razvoja mišljenja. U senzomotornom periodu, sazajna aktivnost se odvija kroz opažaje i praktične akcije, dakle, odnosi se isključivo na ono što neposredno okružuje dete, ono što je sada i ovde, u njegovom opažajnom polju. Za razliku od opažajno-praktične aktivnosti, mišljenje podrazumeva predstavljanje (mada se nikako ne svodi na njega) onoga što nije u opažajnom polju. Mišljenje, dakle, prevazilazi "sada i ovde", a nužan uslov za to prevazilaženje je sposobnost reprezentacije (predstavljanja) odusutnog.

SPOSOBNOST REPREZENTACIJE, POČETAK MIŠLJENJA

Kada se javlja ova sposobnost? Ako detetu od 6-8 meseci sakrijemo igračku pred njegovim očima, ono je neće tražiti. Igračka je za njega nestala, jer nije u stanju da je predstavi (nema sposobnost reprezentacije).

U ovoj fazi, kako kaže Pijaže "Svet je za dete totalitet slika koje se pojavljuju ni iz čega i vraćaju ni u šta". Onoga trenutka kad dete počne da traži sakriveni predmet, može se smatrati i da je u stanju da ga predstavi (u početku samo kratkotrajno, i samo ako je predmet sakriven pred njegovim očima). Ovaj izuzetno važan momenat u intelektualnom razvoju, koji predstavlja sâm elementarni osnov razvoja mišljenja, Pijaže je nazvao šema permanentnog objekta. Do njene pojave, u najelementarnijem vidu, dolazi na uzrastu od oko 9 meseci. Od tog momenta, dete postepeno počinje da doživljava svet i objekte (žive i nežive) u njemu kao nešto što je nezavisno od njega samog i njegovih akcija.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com